

## ॥ वाल्मीकि रामायण ॥

### १ बालकाण्ड

#### अध्याय ७

अष्टौ बभूवुर्वीरस्य तस्यामात्या यशस्विनः ।  
 शुचयश्चानुरक्ताश्च राजकृत्येषु नित्यशः ॥ १ ॥

धृष्टिर्जयन्तो विजयः सिद्धार्थो अर्थसाधकः ।  
 अशोको मन्त्रपालश्च सुमन्त्रश्चाष्टमोऽभवत् ॥ २ ॥

ऋत्विजौ द्वावभिमतौ तस्यास्तामृषिसत्तमौ ।  
 वसिष्ठो वामदेवश्च मन्त्रिणश्च तथापरे ॥ ३ ॥

श्रीमन्तश्च महात्मानः शास्त्रज्ञा दृढविक्रमाः ।  
 कीर्तिमन्तः प्रणिहिता यथा वचनकारिणः ॥ ४ ॥

तेजःक्षमायशःप्राप्ताः स्मितपूर्वाभिभाषिणः ।  
 क्रोधात्कामार्थहेतोर्वा न ब्रूयुरनृतं वचः ॥ ५ ॥

तेषामविदितं किं चित्स्वेषु नास्ति परेषु वा ।  
 क्रियमाणं कृतं वापि चारेणापि चिकीर्षितम् ॥ ६ ॥

कुशला व्यवहारेषु सौहृदेषु परीक्षिताः ।  
 प्राप्तकालं यथा दण्डं धारयेयुः सुतेष्वपि ॥ ७ ॥

कोशसङ्ग्रहणे युक्ता बलस्य च परिग्रहे ।  
 अहितं चापि पुरुषं न विहिंस्युरदूषकम् ॥ ८ ॥

वीरांश्च नियतोत्साहा राज शास्त्रमनुष्ठिताः ।  
 शुचीनां रक्षितारश्च नित्यं विषयवासिनाम् ॥ ९ ॥

ब्रह्मक्षत्रमहिंसन्तस्ते कोशं समपूरयन् ।  
 सुतीक्ष्णदण्डाः सम्प्रेक्ष्य पुरुषस्य बलाबलम् ॥ १० ॥

शुचीनामेकबुद्धीनां सर्वेषां सम्प्रज्ञानताम् ।  
 नासीत्पुरे वा राष्ट्रे वा मृषावादी नरः क्वचित् ॥ ११ ॥

कश्चिन्न दुष्टस्तत्रासीत्परदाररतिर्नरः ।  
 प्रशान्तं सर्वमेवासीद्वाष्ट्रं पुरवरं च तत् ॥ १२ ॥

सुवाससः सुवेशाश्च ते च सर्वे सुशीलिनः ।  
 हितार्थं च नरेन्द्रस्य जाग्रतो नयचक्षुषा ॥ १३ ॥

गुरौ गुणगृहीताश्च प्रख्याताश्च पराक्रमैः ।  
 विदेशेष्वपि विज्ञाताः सर्वतो बुद्धिनिश्चयात् ॥ १४ ॥

ईदृशैस्तैरमात्यैस्तु राजा दशरथोऽनघः ।  
 उपपन्नो गुणोपेतैरन्वशासद्वसुन्धराम् ॥ १५ ॥

अवेक्षमाणश्चारेण प्रजा धर्मेण रञ्जयन् ।  
 नाध्यगच्छद्विशिष्टं वा तुल्यं वा शत्रुमात्मनः ॥ १६ ॥

तैर्मन्त्रिभिर्मन्त्रहितैर्निविष्टैर्  
 वृतोऽनुरक्तैः कुशलैः समर्थैः ।  
 स पार्थिवो दीप्तिमवाप युक्तस्  
 तेजोमयैर्गोभिरिवोदितोऽर्कः ॥ १७ ॥

The files in this directory are revised versions of the digital files produced by Professor Muneo Tokunaga, Kyoto University, and copyrighted by him. I am grateful to Professor Tokunaga for his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde [javinash@acm.org](mailto:javinash@acm.org);

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to [sanskrit@cheerful.com](mailto:sanskrit@cheerful.com)